

8 KONST AKTUELLT DALSLAND

AKTUELLA UTSTÄLLNINGAR OCH PROJEKT PÅ DALSLANDS KONSTMUSEUM 25/9–12/12 2010

»VIKTIGASTE PENSELN ÄR DU SJÄLV«

Inte en dag utan ett penseldrag. Det har varit Georg Suttners motto genom ett långt konstnärsliv. Ännu vid hög ålder både målar och undervisar han.

– Man ska uppleva konst. Inte förstå. Det är precis som med människor, man upplever dem, säger Georg Suttner.

Vi träffas en klar höstdag på Gerlesborgsskolan i Bohuslän, målarskolan där han undervisat regelbundet sedan 1948 och nu återigen ska hålla en kurs. Vi är i slutet av ett långt samtal om konsten och hans eget liv.

God konst förmedlar känslor, menar han och exemplifierar med en färgstark målning av en annan Dalslandskonstnär, Alvar Lundin, den heter »Flicka i skogen« och hänger i hans bostad.

– Jag ser den varje dag och den tillför mig alltid något viktigt och värdefullt.

Georg Suttner är född i Bengtsfors 1922 som äldst av fyra bröder. Fadern var folkskollärare och undervisade också i musik och sång. Båda föräldrarna var mycket konst- och musikintresserade och inspirerade barnen till detsamma.

Tillsammans hade bröderna en sång- och musikkvartett, alla trakterade flera instrument. De spelade också i ett dansband, man spelade jazz, och framträdde flitigt runt om i bygden, Georg var basist.

– Dalsland är en bygd av konstnärer och filosofer, brukar man säga. Jag tror

det beror på att landskapet har legat så relativt isolerat, med Norge i väster och Vänern på andra sidan. Man var tvungen att utveckla sin egen kultur. Det fanns ju också ett starkt musikliv i den frireligiösa rörelsen. Och konst var ett intresse hos vanliga människor, inte hos över- och medelklassen som på andra ställen, säger Georg Suttner och berättar att han redan som mycket ung gjorde målarexkursioner i naturen tillsammans med lika intresserade kamrater.

Färg är det centrala i hans konstsyn. Färgen i sig själv bär upplevelsen, och han kan datera exakt när denna insikt kom till honom. Året var 1939 och han

Georg Suttner

såg en utställning i Dals Ed med Dalslandsmålaren K Ragnar Johannesson. En målning med ett framrusande tåg hade en särskild lyskraft.

– Då pang! Plötsligt upptäckte jag färgen i Johannessons måleri. Färgens kraft och makt. Jag blev frälst! Plötsligt begrep jag något som jag inte förstätt förut. Jag såg ett djupare sammanhang. Allt vi ser är färg. Utan färgskiftningar skulle vi inte uppfatta formen.

Upplevelsen fick Georg Suttner att börja pröva en mer abstrakt form av måleri, något som var tämligen ovanligt i Dalsland då, i slutet av 1930-talet. På den vägen har han fortsatt.

– Vi var mycket avancerade.

Han syftar på sig själv och målarkamraterna Algot Galle och Carleinar Tellwe, de som tillsammans med Arne Isacson och Lizzie Olsson-Arle senare skulle komma att kalla sig Bengtsforsgruppen. De hade sin första utställning i Bengtsfors 1941 (och den sista som grupp år 2000).

Georg Suttner kan uppvisa en imponerande konstnärskarriär. Efter en trevande början (han arbetade i flera år på kommunkontoret i Bengtsfors) bestämde han sig för att satsa på konsten, lämnade hembygden och drog ut i världen.

Nu började han sina omfattande konststudier i Göteborg, Oslo, Köpenhamn och hos den berömda konstnären Fernand Léger i Paris. Han avslutar de formella studierna med att teckna för Bror Hjorth på Konstakademien i Stockholm.

Därefter vidtog en betydande karriär som pedagog och konstnärlig ledare, bland annat vid konsthögskolorna i Trondheim, Göteborg och Stockholm. I huvudstaden verkade han som rektor och professor 1981–87, innan han flyttade till Umeå för att bygga upp

Ofelia 1944

konsthögskolan där.

– Som ledare har jag haft enorm nytta av mina kommunala kunskaper, säger Georg Suttner med ett vänligt leende som signalerar en stark diplomatisk förmåga.

– Det gäller att se alla människor, behandla dem med respekt och låta alla komma till tals.

Han har också gjort en kort, men uppmärksam insats som konceptkonstnär. Året var 1964 och han ställde ut stadsdelen Gamla Stan i Stockholm med hus och innevanare under en månad! Idén formulerade han på vernissagekort och affischer över hela stan. Verket hade tv-bevakad vernissage och Suttner signerade symboliskt

den pittoreska pissoaren i närheten av Stortorget. Med sin manifestation ville han bevisa att all konst är liv och allt liv är konst.

– När man är ung vill man pröva så mycket som möjligt. Men till slut kommer man fram till en punkt när man tillåter sig själv att göra som man vill. När jag hade ställt ut Gamla Stan så kände jag mig tillfreds. Nu skulle jag börja måla!

Och det har han gjort, varje dag, även som rektor och professor.

– Efter dagens slut åkte jag till ateljén och målade. Man kan inte undervisa om man inte ständigt målar själv. Då blir det bara snack och det märker eleverna snabbt.

Under vinterhalvåret bor Georg

Suttner i Stockholm, men varje sommar återvänder han till Dalsland, till herrgården i Gustavsfors, orten där han också driver en sommarkulturskola tillsammans med fyra vänner.

– Förr kunde jag se motiv överallt. Man hade sådan hunger. Nu är det på ett annat sätt, motiven ligger djupare. Genom att måla öppnar jag kanaler till mitt inre och det händer något. Då börjar en dialog mellan mig och målningen, och jag fortsätter tills den inte har något mer att tillföra, säger Georg Suttner och tillägger:

– Den viktigaste penseln är du själv.

Utställningen visas i övre utställningshallen till och med 12 december.

EN VÄRLD AV STYGN

Den här utställningsperioden tillhör konstnärerna som verkat länge. Om Georg Suttner är måleriets nestor så är Britta Lincoln textilens.

Detalj av broderi

Detalj av broderi

Britta Lincoln är född 1930. Hon utbildade sig på Konstfack i Stockholm på 50-talet och har sedan dess oförtröttligt arbetat med broderi i en nonfigurativ formvärld. Hon bygger sina bilder, ofta i lager på lager, av färg, form, material och små, små stygn. Raka enkla stygn, upp och ner, tätt efter varandra, vid sidan om varandra, eller i vinkel mot varandra ...

Hon broderar på många olika material. Det kan vara linne, servetter eller silkesorganza och hon beskriver sina motiv som en slags inre landskap, fria för tolkning av betraktaren själv.

– När det är vackert väder och det är sommar, då tycker jag det är väldigt bra att sy i vitt, svart och grått. Och när det är hemskt tråkigt väder och dimman ligger tät och det är allmänt dystert, då syr jag i rött, orange och guld – det blir som vitaminer, säger Britta Lincoln och

det låter lika självklart som när hon beskriver varför just broderi blev hennes uttrycksätt.

– Innan Konstfack arbetade jag på Libraria, ett ställe som gjorde kyrkliga textilier, där lärde jag mig att brodera. Jag fick bra betyg i broderi på Konstfack och det gjorde det förstås roligare. Sen när jag fick barn, då var det enkelt för det tog inte så mycket plats, det är lätt att ta med sig broderiet, säger Britta Lincoln som för två år sedan – som första stipendiat – mottog det prestigefulla textila priset till minne av Sten Kauppi. Hennes verk finns på Nationalmuseum, Röhsska museet och i Textilmuseets samlingar.

Utställningen visas i Galleriet och pågår till den 12 december.

Detalj av broderi

TIDEN VAR DÅ...

En sinnlig utställning om det forna Dalsland med sina fantastiska människor, vilda skrönor, vackra natur och rika kultur.

» ... Denna utställning har inga pedagogiska ambitioner. Den ska ses som en viskning rakt i ditt öra, som ett otydligt klotter på en karta som visar till några av Dalslands många hemligheter. Det är dessa hemligheter som skapar det säregna sug som gör att man vill återvända hit, semester efter semester. Kanske flytta hit. Eller rent av bara bo kvar, fast kommunens ekonomi är ostadig och arbetsmarknaden sviktar.«
Så inleder slöjdaren och kulturarbetaren Jonatan Malm och museichefen Helen Backlund sin beskrivning av utställningen
»Tiden var då ...«

Båda två är nyligen inflyttade dalslandsbor, kanske har det påverkat innehållet när de plockat och valt ut bland alla de fängslade historier och föremål som de hittat runt om i de Dalsländska bygderna.

Det hela började med ett utskick till alla Dalslands hembygdsföreningar; Vad skulle ni vilja lyfta fram i en utställning om Dalsland? Vad är typiskt? Vad är unikt? Har ni några intressanta föremål eller spännande berättelser att låna oss?

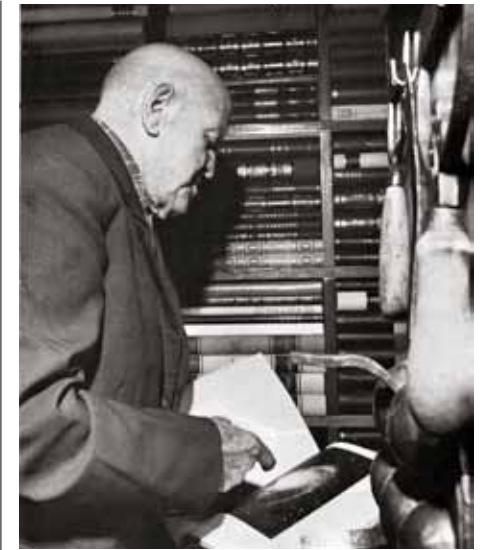
Utifrån dessa svar har de sedan byggt utställningen som är ett försök att exponera kulturarvsmaterial på ett lite annorlunda sätt. Inte bara visa objekt med förklarande texter, utan en mer sinnlig gestaltning. Besökaren får här en

förnimmelse av landskapet och tiden som den var då. Gamla foton, en propagandafilm om Dalsland, dikter, texter, ljud, typiska föremål och gripande människooöden blandas och iscensätts likt en brokig teaterföreställning.

– Det finns väldigt många kunniga människor i Dalsland som hjälpt oss att plocka fram materialet. Inte minst historierna om alla kluriga, udda, originella, kloka och smarta människor som bott här. Vi har valt ut några levnadsöden som vi fastnat för. Det finns många, många fler, säger Jonatan Malm.

Bland dem som finns med är förstås botanikern, författaren och folklivsforskaren Johannes Henriksson som verkade i Dals Rostock, riksberömd som föregångare inom odling av medicinalväxter. Lövnäs gumman Maja Olsdotter från Dalskog som själv fällde en jätteek och gjorde möbler av den, skifferarbetaren som gick till sjöss Otto Högberg, lantbrevbäraren Gustav i Kloa, Hanna Ferlin som drev fotorörelse i Färgelanda och brukspatron Jansson i Upperud med sin tama tran, är andra livsöden i denna brokiga kavalkad av högt och lågt.

– Vår intention har varit att lyfta fram det kollektiva minnet och gestalta materialet konstnärligt med känsla för hantverket och den estetiska dimensionen. Dalsland är ju ett mycket vackert naturlandskap som också rymmer en speciell och säregen historia. En historia

Lantbrevbäraren Gustav i Kloa

som kan ge perspektiv på dagens aktuella frågeställningar. Ett landskap med fantastiska människooöden, där folk strävsamt arbetat och förverkligat sina drömmar och visioner.

Om publiken går härifrån med stolt självkänsla och nya insikter om sin kulturhistoria, då har vi lyckats, säger Helen Backlund.

MUSEET TACKAR:

Dalslands fornminnes- och hembygdsförbund
Institutet för språk och folkminnen
Dialekt- och ortsnamnarkivet i Göteborg
Gudrun Rydberg, Bolstad Prästgård
Kerstin Ljungkvist
och Kroppefjälls hembygdsförening
Ödeborgs fornsal, styrelse och personal
Tage Stare och personal Skolmuseet i Årbol
Olle Ljung och Melleruds Museum
Monika Åhlund
Rolf Lundberg
Allan Petrone
Eje Aren, halmtakstäckare
Och alla andra som svarat på frågor, hjälpt
och inspirerat oss i arbetet med utställningen.

Utställningen visas i nedre utställningshallen.

Ernst Uppström

TACK FÖR ETT FRAMGÅNGSRIKT ÅR!

Eric Langerts utomhusscen »Frame the Nature«

Nu avslutar vi ett framgångsrikt utställningsår med att välkomna till en retrospektiv utställning med Georg Suttner, en av Dalslandskonstens främsta företrädare. Vi visar också textil konst av en annan hyllad nestor, Britta Lincoln från Göteborg som i broderiet funnit sitt uttrycks sätt. Den tredje utställningen handlar om Dalsland och den har vi producerat själva, jag och Jonatan Malm - två utsocknes och inflyttade - som med god hjälp från många kunniga personer runt om i Dalsland ger vår syn på det dalsländska kulturarvet. Ni kan läsa mer om alla tre utställningarna i den här foldern.

I år har vi haft många besökare, fler än något år tidigare, en hundraprocentig ökning sedan 2007, nöjda besökare och långväga besökare. Att få visa bra konstutställningar är ju vårt mål; utställningar som berör, ger insikter och sätter igång lusten att skapa själv.

Det hoppas jag vi gjort med Anna Sund-

bloms allvarstygda järnsulpturer, Astrid Göransson's smått fantastiska tecknade film, BrittMarie Christofferssons pionjär forskning inom stickat, Carl Oscar Borgs märkliga framgångssaga från fattig torparson till karriär som indiankännare i USA, liksom ett nedslag i Dalarnas konstliv – några av utställningarna som jag minns extra väl.

Den oförglömliga konserten med Ann Sofie von Otter på museet i augusti är ett annat minne och jag tackar föreningen Mera Kultur för gott samarbete i det.

Dalslands Konstmuseum har också fått en ny scen under året. Det är konstnären Eric Langert som gjort inramningen till vår underfundiga utomhusscen »Frame the Nature« placerad i parken. Den ger utrymme för nya och annorlunda arrangemang nästa sommar. Det ser jag fram emot och välkomnar initiativ från alla som har idéer. Slutligen vill jag tacka alla, utställare som besökare, för detta rika utställningsår och hälsar välkommen till 2011 och nya spännande möten med konsten! Utställningsprogrammet lägger vi ut på hemsidan i slutet av januari och första vernissagen blir i slutet av mars.

Helen Backlund,
Museichef

Öppettider:

Sep–okt ons–sön kl 11–17

Nov–12 dec: lör–sön kl 11–17

Fri entré!

Utgivare: Dalslands konstmuseum

Texter: Anna-Stina Lindén Ivarsson ©

Form: Sara Lund, Reform

Bonaparte
MUSEICAFFÉ

VI ÄR ETT REGIONALT
**KONST
FÄSTE**
UTSTÄLLNINGSGALLERIER I
ÅLSTRA GÖTTANDBELGIAN

**Dalslands
konstmuseum**

Upperud 464 40 Åsensbruk

0530-300 98

www.dalslandskonstmuseum.se